

Per Simma

sameslöjdande shaman

Väg 45 går mellan Vittangi och Karesuando. För varje mil krymper vegetationen. Skogen ger vika för mer lågväxande buskar och träd, myrarna ligger milsvida. På en skylt visas vägen till Lannavaara. Här bor Per Simma med hustru och dotter. Han gör vacker sameslöjd, men det han mest är känd för är sina läkekonster.

– Kalla mig shaman, klok gubbe, healer, vad som helst. Det är inte jag som hjälper människorna, det är Gud. Jag är bara hans redskap.

Han föddes i en samekäta i de svenska fjällen. Det var en ganska stor familj, totalt åtta syskon. Han gick i sameskola i Lannavaara, med undervisning enbart på svenska. Det var så på den tiden. Fortsättningskola följde i Karesuando, därefter två år på Folkhögskola i Jokkmokk.

– Jag flyttade sedan till Stockholm, och arbetade bland annat inom Postverket. Jag trivdes, jag trivs förresten överallt där jag befinner mig, har även kört tankbil i Kiruna. Kom så småningom tillbaka till Lannavaara där jag numera ibland kör taxi. I dagsläget sysslar jag med sameslöjd i trä och horn. Det här med att läka folk, det har gått i arv i generation, min far kunde läkekonsten, och hans far före honom. Det är inget märkvärdigt. Jag har upplevt det sedan barnsben.

Första gången han själv praktiserade läkningen, var lite av ett misstag. Och då var det inte som shaman, utan mer som kiropraktor han fick agera.

– Jag bodde i Jukkasjärvi, och det kom in en kvinna till mig. Hon hade gått fel. Hennes dotter hade ryggskott, och de sökte hjälp. Jag följde med kvinnan hem, och där låg dottern på golvet. Jag ringde till en kiropraktor och frågade vad ryggskott var för något, och sedan lyckades jag hjälpa dottern. Man måste alltid veta var felet är innan man kan hjälpa någon.

Per Simma är kanske mest känd för att hjälpa människor i nöd med sin bön, men han praktiserar även massage när han tycker att så behövs.

Vuxit upp i ett kristet hem

Hans liv har präglats av det mycket kristna hem han vuxit upp i. Han försöker förklara hur han anser att bön kan hjälpa, men det är ändå svårt att inse hur även de mest välvilliga tankar och böner kan hjälpa till exempel en reumatiker som har en inflammatorisk sjukdom, och där kanske kortison används dagligen.

– Det jag kan hjälpa någon med, det gör jag, och det vi tillsammans inte kan göra får vi be Gud om hjälp med. Men man ska inte utnyttja Gud, man ska inte alltid utnyttja Hans kraft.

Det Per Simma förmodligen försöker förklara är att människan ska

stå på egna ben så mycket som möjligt, och att använda sina egna resurser i möjligaste mån. Att massage hjälper mot smärta och stelhet är beprövade metoder, men att bön hjälper och kanske också kan bota kroniska sjukdomar, det är nog något som gemene man förmodligen inte skulle skriva under på. Men han har många med kroniska smärtor som söker hans hjälp, och han berättar om börens makt:

– Gud har lärt oss att be, vi ska be i det fördolda, vi behöver inte be öppet och högt. Jesus hör oss ändå, han hör vårt samtal med honom. Gud vet vad jag behöver, och han vet det innan jag ber till honom. Med bön hjälper jag människorna, kalla det healing eller alternativ behandling, jag krånglar själv inte till det.

Det är många människor som söker hans hjälp, och många gånger ger han dem massage som lindrar. Men det händer allt oftare att folk ringer, och då läker han på distans. Han säger att det är människorna själva som krånglar till saker och ting, och att de på grund därav inte ser enkelheten i det hela. Han pratar mycket och gärna, och beskriver ofta företeelserna med liknelser, som sedan får vara upp till var och en att tolka, som till exempel.

”Inför Gud är människans vishet dess dårskap.”

Han tar inte betalt för att han hjälper någon, men det är upp till var

och en att ge honom det som de tycker att behandlingen är värd.

Tillverkar vackra saker

Per Simma har ett litet snickeri på gården. Tillverkningen består bland annat av kåsor av trä samt av knivar med fodral, tillverkade av renhorn. Det är fantastiska mönster som växer fram under hans händer, men att det skulle vara något speciellt med motiven, att de skulle betyda något, förnekar han.

– Jag täljer fram det som passar mig, det som ser vackert ut och mönstren har ingen historisk bakgrund.

Det är efterfrågan på sameslöjd, och det är alltså ingen svårighet att sälja det som tillverkas.

– Hittills har jag kunnat livnära mig på det jag producerat, säger Per Simma.

Han är genuin same, men till skillnad från många andra samer så anser han inte att samerna har fått stå tillbaka när det svenska samhället har tagit för sig av skog och mark.

– Det är inte många samer som arbetar som renskötare

idag. De flesta har helt "vanliga" jobb.

Per Simma är en ganska känd person i dessa norrländska trakter. Han bryr sig inte om vad folk tycker och tänker om honom, han har klara och tydliga synpunkter och åsikter om det mesta, och ändrar inte på sig. Att läsa på om de olika reumatiska sjukdomarna skulle inte falla honom in.

– Det behöver jag inte göra, och vad är egentligen reumatiska sjukdomar, säger han nästan lite provocerande

– Jag tvingar ingen att besöka mig, men jag nekar heller aldrig att hjälpa någon. Jag har själv sett hur människor har blivit hjälpta och mått bättre. Skulle jag ständigt misslyckas, skulle inte människorna söka sig till mig.

Han är fullkomligt tvärsäker i sin uppfattning.

– Det är upp till var och en att besöka mig, det är upp till var och en att tro på det jag gör, säger han.

Text Greta Thorén